

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๔๔

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ แต่พรรคไทยสามัคคีไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี คือวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคี ผู้ถูกร้องตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

พรรคไทยสามัคคี ยื่นคำชี้แจง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่า

๑. ไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป อันเนื่องจากปัจจัยหลายประการ
๒. โดยเหตุที่ในรอบปีปฏิทินพุทธศักราช ๒๕๔๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกได้ครบตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓. โดยพุดินัย ทางพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการเรียกประชุมกรรมการพรรคตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาไปตามที่เห็นสมควร

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของพรรคไทยสามัคคีแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายใน

หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีข้อความชัดเจนว่าภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว พรรคการเมืองจะต้องจัดให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคไทยสามัคคี ผู้ถูกร้องไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีเหตุตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัตินี้ที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคได้โดยชอบ ข้ออ้างของพรรคไทยสามัคคีไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคและหาสมาชิกได้ครบเนื่องจากปัจจัยหลายประการไม่อาจบดบังข้อบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้ ทั้งรับว่าไม่สามารถดำเนินการใดๆ ทางการเมืองได้

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ